

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 21. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789843168/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

sang under det store træ i Dyrehaven og ved sine komiske viser var alverden bekendt under navn af »Jøden under Træet«. Han er ofte blevet besunget af digterne og gik over i litteraturen under denne benævnelse. Han var yderst ejendommeligt og havde et afgjort talent til at foredrage slige komiske sange, som han da ledsagede med det pudsigste minespil; så snart han slog akkorden på sin citar, strømmede mængden altid sammen om ham og kom snart i en ustandselig latter. Datteren havde arvet noget af hans musikalske talent; hun sang med en smuk stemme og med et sjælfødt udtryk arier og duetter næsten af alle operaer. Hun var god og tjenstagtig mod os stakkels børn, som i det travle, fattige hus gik for lud og koldt vand. Hun indstuderede nu til sin og vor glæde duetter og arier med min søster Amalie og mig. Vi dansede ofte for hende, hun sang dertil og glædede sig over vore fremskridt, som om vi havde kunnet være hendes egne børn. Denne pige fattede først den idé, at vi burde gå til teatret. Hun talte ofte derom med mine forældre, men min fader sagde da, »at han før ville dreje halsen om på os.« Desuagtet gik hun en dag uden videre op med os til den daværende solodanser Dahlén og spurgte, om han ville antage os to småpiger til dansen ved Det kongelige Teater. Efter at han havde betragtet os nøje, bestilte han os til på en bestemt dag at møde ved Hofteatret (hvor danseskolen dengang var), for at vi med en del andre børn, der havde meldt sig, kunne lade os prøve, om vi var skikkede til denne lykke. Dagen kom, og med skælven og bæven indfandt vi os, ubeskriveligt unæselige og ængstelige – jeg især – thi min søster var et livsglad barn, der ikke så let lod sig forknytte.

Imellem de mange teatraliske kunster, vi alt havde erhvervet os, var også en såkaldt æggedans, som bestod i at danse mellem syv æg, lagt i en vis form på gulvet. At danse mellem disse uden at se ned og uden at berøre dem med foden det var opgaven. Denne dans udførte vi med stor virtuositet, dengang turen kom til os; til stor moro for Dahlén og hele forsamlingen, der brast i latter den ene gang efter den anden. Jeg havde møje med at tilbageholde mine tårer, thi jeg havde en følelse af, at vi var tilbedste. Dahlén bemærkede dette, trøstede mig og sagde, »vi skulle ikke være så forknytte, det var meget godt, og vi var begge antaget.« Vi gik da hjem og fortalte, at vi begge var antaget ved Det kongelige Te-

ater. Min faders betænkeligheder var forbi, og en forfængeligheds følelse trådte i stedet. Men min angst over at have været til latter forlod mig ikke hele dagen og det meste af natten. Min søster var dengang henved syv år, jeg otte.

Mine forældres stilling forværredes mere og mere. Deres indkomster strakte med nøje til livets fornødenheder, og deres fattigdom udtalte sig naturligvis i vore klæder og i vor mangel på alt det, som forventede københavnske børn anser for uundværligt. Vi kom på danseskolen i vor simple og intet mindre end sirlige dragt til stor forfærdelse for de andre småpiger, der alle i hvert fald i sammenligning med os var et slags stadsdamer. »Hvad er det for to?« udbød derfor de andre, »hvorledes er det, de ser ud?« De rykkede langt fra os og ville ikke have med os at gøre. En dyb smerte, der grænsede til fortvivelse, greb mig. Min søster, der havde lige det modsatte temperament, lo ad mig og sagde: »Hvad vil du bryde dig om det, din tosse? Ville de ikke omgås med os, så lad dem lade det være.« Ved min hjemkomst fortalte jeg, hvilken hån vi havde været udsat for på grund af vor simple klædedragt. Men her fik jeg ingen møst. Min moder sagde, at vi var fattige børn, der ikke kunne gå klædte som prinsesser; at det ikke var en skam at være fattig, o. s. v. Men jeg gik hele dagen med tårer i øjnene, som ingen lagde mærke til. Om aftenen græd jeg mig i søvn med en stille hulken, idet jeg i mit stille sind forundrede mig over, at min søster den hele dag havde været mere opremt end nogensinde og øvet sig på at gøre det ene hop efter det andet, som hun havde set de ældre børn gøre på danseskolen, mens hun med sin klare stemme sang dertil i vilden sky. Næste morgen begyndte mine lidelser forfra; thi vi gik hver morgen på danseskolen. I Ålborg, hvorfra vi nylig var kommet, var det dengang almindeligt, at alle børn sagde »han« og »hun« til hinanden, og denne jyske skik havde vi endnu ikke aflagt. Den første dag havde vi ikke syndeligt åbnet munden, men da de københavnske børn til deres rædsel hørte, at vi sagde h u n til hinanden, og min søster endogså taltale en af dem med dette ulykkelige ord – rejste der sig en formelig storm imod os, og vi blev forhånede, bespottede og skyede som to stygge trolde, der havde fordristet sig til at trænge ind i denne samlings af sylfider. Så snart jeg begreb, hvori vor brøde bestod, kom dette ord aldrig over mine læber. Vanskeli-